

Första roten, tomt 54

Utanför kvartersindelningen

Olof Andersson däledragare

tilldelades av magistraten 1681 en tomt under ekeskogen. I resolutionsboken berättades den 5 juli s.å. att han fick en plats närmast intill Jöran Kankelbergs hus och plats på södra sidan, 38 fot lång och 28 fot bred. Detta innebär dock i detta fall ”söder om Jöran Kankelbergs hus” (se 1.55).

När banken uppbjöd Mårten Joensson linvävares gård 1.53 betecknades hans granne som *Olof Andersson däledragare*. I tomtöreslängderna kallas Mårten vävares ifrågavarande granne ”Olof Ringkarl”. Däledragarens (brädbärarens) arbete var ju slitsamt och det är inte omöjligt att denne däldragare bytt yrke. I varje fall är gårdsägaren identisk med stamfadern till ett flertal kända präster Linderoth. Hos honom bodde 1710 profossen Eckeroth och 1715 apologisten Herr Bengt Linderoth, som kom till Uppsala 1705, blev apologist 1710, prästvigdes 1715 och blev amiralitetspastor å Gamla varvet 1717. Av Bengts söner blev Sven Linderoth kyrkoherde och prost i Tvååker och Olof Linderoth kyrkoherde i Snöstorp. En annan son till Olof Andersson ringkarl, som hette Anders Linderoth blev klockare vid kronhuset. En dotter Helena var gift med konstapeln Torsten Pihlman. 1717 bodde i huset utom ”Olof Andersson Ringkarl Senior” (Olof Andersson Ringkarl junior var repslagare: se 1.37) och hans *hustru Anna Larsdotter* gevaldigern vid amiralitetet Carl Ekeroth med hustru Ellika Pärsson och Jonas Broman (vid amiralitetet) med hustru Elisabeth Pihl. Märkligt nog står det i bouppteckningen 1729 efter ringkarlen Olof Andersson Linderoth och hans även avlidna hustru Anna Larsdotter, att de ägde hus på Ekelundsgatan, inköpt så sent som 7.7.1729 för 200 d smt.

Magisterskan Elisabeth Flodera

bebodde gården 1730: förmodligen var hon identisk med Bengt Linderoths änka och likaså troligen dotter till Bengt Linderoths föregångare som amiralitetspastor Sven Floderus Olai, död 1710 (se ovan, att Bengt hade söner Sven och Olof).

Hovslagaren Christopher Back (burskap 15.12.1716, begr. D 29.5.1744, se 1.36) hade 1737 övertagit gården 1.54. Han kallades ålderman, när han 2.2.1744 omtalas ha dött för någon tid sedan (EIIb:33). I december 1738 krävde han slaktaren mäster Anders Hägg, som 1733 hade utsetts till förmyndare för Christopher Backs hustru *Magdalena Hallebom* (Gbg EIIb:20). Som förmyndare för Christophers son hovslagaregesällen Christopher Christophersson Back nämnes 1747 murmästaren Johan Samuel Rancke (Gbg EIIb:47, 1.7.1747). Christopher Back d.y. begärde 1767 att få ta del av det inventarium, som 1744 upprättats efter hans far mäster Christopher Back, varom han efter sin hemkomst från utlandet upprepade gånger hade anhållit hos sin förmyndare ålderman Johan Samuel Rancke (EIIb:89, 22.6.1757).

Åkaren Olof Mårtensson

nämns redan 1740 i tomtöreslängden. I september 1739 gav åldermannen i åkargillet Ambjörn Jansson å åkargillet vägnar tillsammans med bisittarna Knut Pettersson och Nils Wennerberg sitt tillstånd till drängen Olof Mårtensson att få förenas med gillet ”hälst uti anseende der till han fattat tankar att ächta en änckia, som uti bemälte gille är och ingen hafwer som rätt kan skiöta dess skyldighet vid gillet”. Olof Mårtensson fick burskap 25.9.1739 och begr. D.4.9.1741 Kanske

var den änka han skulle äkta identisk med åkaren Anders Sjöbergs änka, som bodde i gården 1745.

Enrollerade båtsmannen Anders Råberg (senare kallad stenhuggare)

nämnes i 1750 års tomtöreslängd som ansvarig för gården. Råberg klagade 1749 över att han i likhet med övriga enrollerade i augusti hade måst resa till Karlskrona, Därför hade han saknat förtjänst, varför han begärde befrielse från skatten. (EIIb:33. 28.4.1749). En båtsmanshustru Råberg begravdes i Gustavi 15.7.1755,

Den 4 mars skrev *Lars Wennerberg* följande (EIIb:133):” På offentlig auktion hölts nästlidne Torsdag eller den andre dennes uti min kära hustrus sambroders avlidne stenhuggaren Anders Råbergs lilla hus på Ekelundsgatan och åtskillige köpare till samma lilla hus infunno sig, kom en stadsbetjent klockan in emot 12, då huset skulle utbiudas, och hälsade från Herr Borgmästare Pettersson, att med husets försäljande tills vidare skulle innehållas.” Lars Wennerberg antog, ”att denna min avlidne svågers liderliga stufson artillerikarlen Jacob Ekelund” hade lagt hinder i vägen för auktionen. Råberg hade som i 1765 års bouppteckning efter Ekelunds mor visade ”avvittrat Ekelund både till fäderne- och mödernearv med 265 d 11 5/6 öre förlust, som han för mycket sig underslagit, utom den dierfheth han brukat i det, at han olagligen försåldt en stuga och tvenne bodar i gården samt borttagit en del av sterbhusets lösören. Detta ännu oförsålda hus och gård består icke mer än av en liten stuga, kiök och nattstuga, som ej kunde delas, om Ekelund hade någon rätt därtill.” – Förmyndaren för sjömannen Johannes Högberg Sven Stark begärde också auktion.

Som skoflickare hade styvsonen Jacob Ekelund 28.9.1764 undertecknat en anhållan om att få inrätta ett skrå.

Året innan (och alltså flera år före det att Lars Wennerberg skrev sin protest mot inställandet av auktionen 1769) hade följande hänt: 13.6.1763 (EIIb:190) krävdes stadsbetjanten Jacob Ekelund av bonden Carl Jönsson i Sventorp på 100 d smt skuld. Förmodligen för att reglera denna skuld lånade Ekelund 11.7.1763 91 d smt, som intecknades i Ekelunds under skogen i Göteborg ägande fastighet bestående av hälften i ett där beläget hus. Långgivare var kanslisten herr J.D. Silentz, Det anfördes 15.10.1768 (EIIb:131) att denna gård sedermera hade försålts till styrmannen och *ostindiefararen Friedrich Öhrn*. Tomtöreslängden för den gård som 1787 fick numret 1.54 tillskriver Ekelund och Öhrn hälften var av fastigheten. Ekelund (som tydligt betalar tomtöre som inneboende) kallas 1768 ”volonteuren” och Öhrn samma år ”ostindiske kvartermästaren”. Hos Ekelund bodde då enrollerade båtsmannen Erik Råberg. Öhrn ägde en tolfedel i gården, Ekelund (d.v.s. rättare sagt hans avlidne styvfaders Råbergs sterbhus) och Erik Råberg tillsammans en tredjedel. Denna tredjedel hade 1770 övertagits av *brandvaktrotemästaren Nils Örndahl* (Denne ville 1767 efterträda avlidne Johan Schmitz som brandvaktsergeant, eftersom han icke ägde ytterligare näringsfång än rotmästaresysslan). Uppenbarligen hade Örndahl inropat sin andel, ty i april 1769 berättar årshandlingarna (EIIb:134) att A. Sjögren och Olof Hallgren den 30.1.1769 hade uppsagt artillerihantlangaren Jacob Ekelund att avflytta från de rum han hade i sin avlidne styvfader stenhuggaren Råbergs hus inför förestående auktion.

Den lilla tolftedelen ägdes 1775–80 av *sjötullsbesökaren Peter Hallenberg* och 1785 av *branddrängen Hans Lindgren*. Sistnämnda år nämns rotemästare Örndahls änka.

Landskanslisten Anders Wahlstedt står för hela gården 1786–90 men 1795 hade den övertagits av *brandvaktrotemästaren Lars Norman*. Han var bror till hökaren Anders Norman och blev sedermera själv hökare. Han avled barnlös 25.4.1786 (bou 5.2.1802) och angavs äga hus och tomt på

Ekelundsgatan 1.54 mellan målare Petter Sandell i norr och båtekarlen Hultin i söder. Avlidne hökaren Lars Normans *änka Ingrid Wetterman* ägde gården 1802–04 (se 1/3 8.13 1790).